

Motion till riksdagen 2005/06:T458

av **Kenneth Lantz (kd)**

Öresunds säkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om fortsatt miljö- och säkerhetsarbete i och runt Öresund.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av att samordna befintliga resurser för ett säkrare Öresund.

Bakgrund

Öresunds ständigt växande fartygstrafik är oroande, inte minst av miljöskäl. År 1990 beräknades trafiken till ca 21 000 passager. I dag har antalet närmast fördubblats. En ytterligare fördubbling väntas inom de närmaste decennierna, framförallt genom ökningen av fartyg från ryska oljehamnar som är under kraftig utbyggnad. Härtill kommer den täta färjetrafiken mellan Helsingborg och Helsingör, vilket sammantaget gör Öresund till ett av världens mest trafikerade sund.

Trots allt arbete med upplysning och förbättringar av farlederna sker årligen grundstötningar i sundet där det oftast bara finns vanliga prickar. Vid stark vind och ström kommer dessa i horisontalt läge och syns inte ovan vattenytan. Ett antal fartygskollisioner har, i viss mån beroende på detta, förekommit i Öresund under de senaste åren. Särskilt utanför Köpenhamn inträffar många incidenter mellan fartyg som angör eller lämnar hamnarna och nord-sydgående trafik.

Miljöaspekter

Öresund är känt för och rikt på ett koncentrat av den marina växt- och djurvärld som finns i skandinaviska vatten. Öresund är dessutom det enda kustvatten där trålfiske varit förbjudet sedan lång tid tillbaka. Detta bevisar att

Fel! Okänt namn på

vattnet är värt att skydda eftersom det är ett mycket värdefullt referensområde i miljöövervakningssammanhang. I de kustnära områdena övervintrar stora populationer av sjöfåglar. Inte bara djurriket nyttjar Öresund. Många turister från regionen och övriga områden i norra Europa har upptäckt Öresundsregionens höga rekreativvärde.

Med tanke på säkerheten och miljön bör regeringen få till uppgift att noggrant bevaka och skydda vattenmiljön och strandområdena i Öresundsregionen.

VTS-center

Den nuvarande situationen kräver att säkerheten rörande fartygstrafiken starkt förbättras. Detta skulle kunna ske genom inrättande av ett dygnetruntbemannat VTS-center (Vessel Traffic System) av hög standard. Med tanke på alla transporter av farligt gods genom och över/under Öresund borde man överväga krav på lotsplikt eller andra åtgärder som säkerhet för att minska olyckriskerna.

Samordning

Marinens sjöinformationscentral i Malmö har idag en god organisation som emellertid kan nyttjas till ännu fler uppgifter.

Sedan 2002 har man två huvuduppgifter; övervakning av främmande stats- och örlogsfartyg för operativa insatsledning och delgivning av ett samlat sjöläge till Kustbevakningen. På begäran samverkar man även med polis och tull vid pådrag till sjöss.

Den överkapacitet som finns skulle kunna användas till att övervaka fartyg med riskklaster som passerar området. En sådan ambitionshöjning skulle inte medföra några extra kostnader utöver dagens, däremot ett bättre utnyttjande av tilldelade medel.

I Sverige är det vanligt att flera myndigheter har närliggande uppgifter, t.ex. Sjöfartsverket, Kustbevakningen och Marinen. Marinen är dock den enda myndigheten som har ett heltäckande radarsystem med väl utbyggt radiosamband. En sådan övervakningsuppgift borde, även om annan myndighet är ansvarig, kunna delegeras till sjöcentralen. Detta skulle vara till nytta även med tanke på transporter av olika slag med farligt gods. Det är inte effektivt med nuvarande lagstiftning där ansvaret ligger på olika departement. En samordning och därmed bättre effektivitet borde vara möjligt.

Flyg går att styra med övervakning. På motsvarande sätt borde fartyg vara möjliga att styra och lägesidentifiera med den teknik som redan finns utbyggd. Sverige borde vara det land runt Östersjön som tar initiativ till en överenskommelse om säkrare fartygstrafik i Östersjön och speciellt i Öresund.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2005

Kenneth Lantz (kd)